

Louise-Marie

eerste koningin der Belgen.

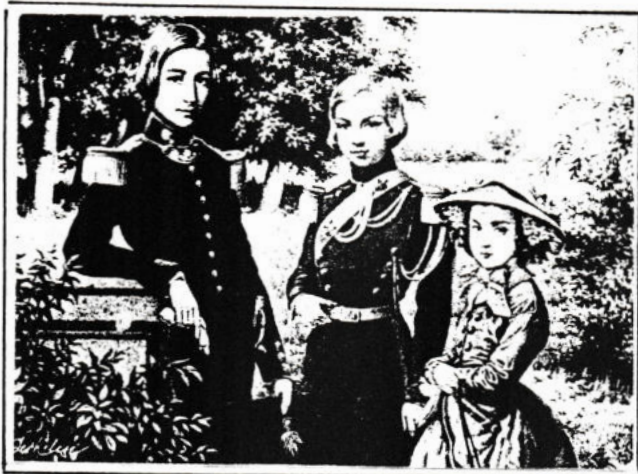
(deel 2)

Louise-Marie als moeder.

Het eerste kind, kwam op 24 juli 1833 ter wereld. Het was een zoontje met de naam Louis-Philippe, genoemd naar zijn grootvader, de koning van Frankrijk. Het was een gezond, flink groeiend kind.

Alhoewel heel wat artsen het omringden met veel zorgen stierf het prille prinsje op 16 mei 1834. Het voorval bracht de ouders aanvankelijk nader tot elkaar. "Ik kan U niet zeggen wat de Koning voor mij in deze wrede momenten geweest is. De herinnering aan de ogenblikken van troost zal tot het einde van mijn dagen in mijn hart gegrift blijven". Louise-Marie zou echter nooit helemaal over het vroegtijdig heengaan van haar eerste zoon komen.

Nog hetzelfde jaar, in augustus, was er een tweede zoon op komst: Leopold. Uit haar brieven verneemt men dat de latere koning Leopold II al vroeg hardvochtig, heerszuchtig en koppig bleek te zijn.

Het gezin zou nog uitbreiden met Philippe (1837) en Charlotte (1840). Het prinsesje droeg met instemming van Louise-Marie de naam van Leopolds eerste vrouw, de Britse prinses Charlotte van Wales. Deze stierf in 1817, na één jaar huwelijk, in het kraambed.

Louise-Marie als koningin.

Aanvankelijk had Louise-Marie grote moeite zich in de hofkringen als een vorstin te bewegen. Door haar grote verlegenheid boezemde elke ontmoeting haar angst in en maakte haar koortsig. In april 1834 kwam haar zwager op bezoek: "Zopas is Ferdinand van Coburg aangekomen. De Koning is nu bij hem. Ik bibber bij de gedachte aan de ontmoeting". Over een diner schreef zij: "Het wreedst voor mij waren mijn entrée en de 'cercle', voorafgaand aan het diner. Ik bibberde als een blad over al mijn ledematen. Ik was zo ontsteld dat ik niet wist wat te zeggen". Een paar jaar later ging alles al wat vlotter. Louise-Marie had ontdekt dat er voor haar in feite niet zoveel was veranderd. Haar leventje in het Paleis van Laken was even rustig en ongestoord als aan het Franse hof.

Terwijl Leopold vooral politieke ambities had, maakte Louise-Marie zich door haar sociaal werk populair bij de bevolking. België had in het begin veel economische moeilijkheden te doorworstelen. Van 1845 af had de hongersnood de volkslagen heel hard beproefd. In de periode dat deze honger in het land kwam, was zij zeer begaan met het lot van het volk. Het leverde haar dan ook de bijnaam 'de Engel der Belgen' op.

De koningin deed ook meer dan schrijven over haar eigen leven en gevoelens. Ze tekende haar nieuwe vaderland en de hele wereld. Haar brieven zijn onmisbaar bij de studie van België en Europa in de woelige en moeilijke periode waarin zij leefde.

Zo was zij gekant tegen gearrangeerde huwelijken, vooringenomen rechtspraak, kolonisatie van Algerije en de onderdrukking van de Polen. Ook blijkt dat zij tegen de uitvoering van de doodstraf gekant was. Tijdens de regering van Leopold I volgden op 848 ter dood veroordelingen 57 terechtstellingen. "Ik zal nooit een doodvonnis ondertekenen" schreef zij aan haar moeder.

Over Vlaanderen schreef zij: "Het is een vet en vruchtbaar groen land dat alle kenmerken van rijkdom vertoont. Het is dichtbevolkt en toch moreel, godsdienstig en welgesteld. Alle boeren dragen een hoed en hun vrouwen een muts. Het is vrolijk om te zien. Wij ontmoetten geen enkele bedelaar. Dat onderstreept nog het best de zeer grote welvaart". Ze hield van Antwerpen, ze beschreef geestdriftig Gent, Oudenaarde, Kortrijk, Menen, Roeselare, Ieper en Geraardsbergen. Oostende zou haar lievelingsoord worden maar ook Oudenburg beschreef ze lyrisch.

Van de Belgische pers beweerde zij dat deze in het algemeen niet de spreekbuis van de publieke opinie was en het verkeerd zou geweest zijn er teveel waarde aan te hechten. In september 1832 schreef zij: "De dagbladen worden haast allemaal geschreven door enkele advocaten, enkele heethoofden die geen ambt kregen en dan maar journalist werden".

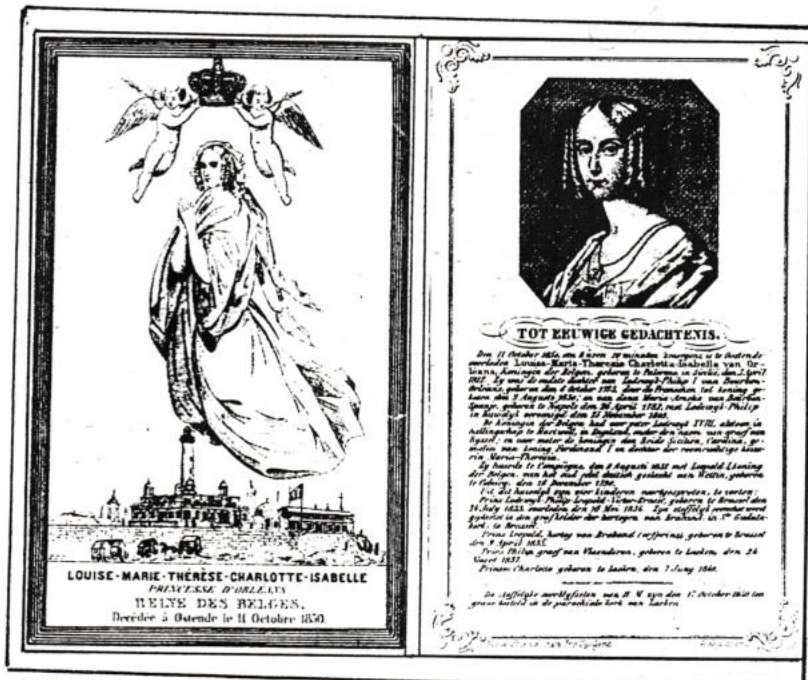
Louise-Marie steunde en hielp Leopold I in zijn vele pogingen om het land levenskansen te geven tussen de andere naties. België had het moeilijk om afzetgebieden te vinden en Leopold I spande zich hard in om België economisch en industrieel vooruit te helpen. De Europese naties bedreigden meer dan eens de vrijheid en het bestaan van België.

Ook in de toenadering tussen Frankrijk en Engeland had de koningin een belangrijk deel achter de schermen. De diepe genegenheid die koningin Victoria van Engeland voor haar oom Leopold en zijn vrouw Louise-Marie koesterde, speelde hier een rol.

Louise-Marie stervende.

In de zomer 1850 verergerde de gezondheidstoestand van de koningin. Een hardnekkige hoest had haar volledig ondermijnd. Zij was ook erg aangedaan door de dood van haar vader Louis-Philippe in ballingschap en nog twee andere familieleden. Men dacht dat de zeelucht haar goed zou doen en halfweg september installeerde zij zich in het Koninklijk Paleis in de Langestraat te Oostende. De zeelucht moest haar zwakke longen nieuw leven inblazen.

Hoewel Louise-Marie wist dat haar einde naderde, bleef zij opgewekt tot het laatste moment. Op 5 oktober besloot men de familie in te lichten over de ernst van haar ziekte. De 68-jarige koningin Marie-Amélie begaf zich 's anderendaags naar het ziekbéd van haar dochter.

De altijd waakzame vertrouweling Jules Van Praet vond dat het medische team dat voor de koningin moest zorgen veel te wensen overliet. Hij schreef: "Carswell is misschien geleerd maar hij heeft bitter weinig praktijk en hij behandelde in zijn leven wellicht weinig vrouwen... Dan is er ene Janssens die professor is in Leuven. Hij is wellicht een zeer gewone man uit de praktijk. Ik vind dat dat niet volstaat.

Dat men zich ook niet vergisse betreffende Moreau. Hem behouden als behandelende geneesheer zou een illusie zijn. Moreau is een zeer knap verloskundige maar voor de rest geloof ik dat hij er niet veel van afweet, en er zelfs niet veel verstand aan besteedt".

Op 11 oktober 1850 omstreeks 4 uur 's morgens begon Louise-Marie haar doodstrijd. Koning Leopold I en koningin Marie-Amélie hadden haar kamer niet verlaten. Helder van geest tot het einde overleed Louise-Marie omstreeks 8 uur op 39-jarige leeftijd. De 'Engel der Belgen' was niet meer. De koningin heeft door haar bescheidenheid nooit geweten hoe geliefd zij was en is door de latere generaties dan ook min of meer vergeten.

(SLOT)

Samenstelling : SAMYN Ann (Gidsenkring 'Lange Nelle')

Bibliografie :

- Marten Roorda : Het Liefdestestament van Louise-Marie. (Vorsten, mei 1989)
- Mia Kerckvoorde : Louise van Orléans. Het vergeten leven van Louise-Marie, eerste koningin van België. (Uitgegeven door Lannoo, Tielt, België)
- Louis De Lentdecker : Louise-Marie, vergeten koningin van België. (Het Laatste Nieuws, 19 november 1988)